

Tillæg til udviklingsplanen for Utterslev Mose

Tillægget er udarbejdet af Teknik- og Miljøforvaltningen og omhandler etablering af græsningsfold i Bademosen.

Forord

23. juni 2020

Utterslev Mose blev fredet i 2000. Fredningen stiller krav om, at der udarbejdes en plejeplan, som redegør for de plejeforanstaltninger og anlægsarbejder, der kan udføres i planens gyldighedsperiode, samt beskriver eventuelle ændringer i almenhedens adgangsret.

Københavns Kommune udarbejdede i 2018 den seneste plejeplan for Utterslev Mose: "Udviklingsplan for Utterslev Mose". Udviklingsplanen har ikke taget højde for et kommende græsningsprojekt i området omkring Bademosen på grænsen mellem Gladsaxe Kommune og Københavns Kommune. For at kunne bidrage med areal til græsningsfolden, udarbejdes der derfor dette tillæg til Udviklingsplanen for Utterslev Mose (bilag 1). Tillægget har hjemmel i Fredningen af Utterslev Mose og plejeplanbekendtgørelsen (BEK nr. 924 af 27/06/2016).

Fredning

Fredningskendelsen for Utterslev Mose er dateret den 13. juli 2000. Fredningen har til formål at:

- Sikre området som parkområde,
- Opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning,
- Fastholde og regulere almenhedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,
- Sikre området som en sammenhængende del af de regionale friluftsområder, specielt sammenhængen med Vestvolden og med Hjortespringkilens grønne områder.

Om Plejeplantillæg til Udviklingsplanen for Utterslev Mose

Bekendtgørelsens § 1. Kommunalbestyrelsen kan gennemføre plejeforanstaltninger på fredede, ikke statsejede arealer, når dette tjener til opnåelse af formålet med fredningen og ikke strider mod fredningsbestemmelserne. Foranstaltningerne kan gennemføres med ejers og brugers samtykke eller efter tilladelse fra fredningsnævnet, jf. stk. 5.

Stk. 2. Pleje efter stk. 1 skal udføres, så det ikke medfører udgift, væsentlige gener eller tab for ejer eller bruger.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal for arealer, der ønskes plejet efter stk. 1, udarbejde en plejeplan, der omfatter hele eller nærmere afgrænsede dele af det fredede areal. Plejeplanen skal indeholde en beskrivelse af den naturtilstand, der ønskes opretholdt eller genskabt, og en beskrivelse af de foranstaltninger, der sigter mod opnåelse af fredningens formål. Planen sendes til ejere og brugere af de omfattede ejendomme til orientering.

Bekendtgørelsens § 5. Fredningsnævnet, henholdsvis kommunalbestyrelsen, skal skriftligt meddele afgørelser efter § 1 til

1. adressaten for afgørelsen,
2. ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
3. kommunalbestyrelsen,
4. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning i sager, der ikke anses for at være af underordnet betydning, og
5. offentlige myndigheder, som må antages at have interesse i sagen.

Stk. 2. De afgørelser, der er nævnt i stk. 1, skal endvidere meddeles skriftligt til følgende foreninger og organisationer, såfremt de har anmodet fredningsnævnet, henholdsvis kommunalbestyrelsen, herom:

1. lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
2. landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
3. landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Stk. 3. Fredningsnævnets, henholdsvis kommunalbestyrelsens, afgørelse efter § 1 skal indeholde oplysning om, at afgørelser ikke må udnyttes, før klagefristen er udløbet, og at rettidig klage har opsættende virkning for den pågældende afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Stk. 4. Fredningsnævnet, henholdsvis kommunalbestyrelsen, giver den, som har fået en afgørelse, underretning om en indgivet klage og om klagens opsættende virkning.

Plejeplanens formål

Målet med tillægget til udviklingsplanen er at sikre, at plejen bevarer og styrker områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier. Tillægget skal beskrive de metoder, der bruges til at styre områdets udvikling mod de ønskede mål.

Plejemyndighedens råderum

I henhold til fredningsdeklarationen (§ 7) for Utterslev Mose kan foranstaltninger, der tillades eller udføres i medfør af fredningsbestemmelserne, herunder plejeplanen/udviklingsplan/tillæg til udviklingsplan, foretages uden særskilt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3, § 16, § 17 og § 18. Tillægget er et redskab, der giver plejemyndigheden mulighed for, uden forudgående tilladelse fra Fredningsnævnet, at foretage plejeindgreb, såfremt disse indgreb er beskrevet i tillægget.

Beskrivelse af naturen i området

Overdrev, Bademosen

Smalt græsdomineret areal på nordsiden af cykelsti mod poppelhegn/kommunegrænse. Præget af kulturgræsser, men flere gode overdrevsarter (fx håret viol, gul snerre). Arealet har ikke tidligere været registreret som §3. Estimeret naturtilstand: IV. En mere naturvenlig drift vil hurtigt kunne fremme naturkvaliteter. Et tidligt slet med opsamling, eller afgræsning anbefales med henblik på at fjerne plantemateriale, og skabe lys og plads til mere variation i urtelaget.

Eng, Bademosen

Smalt stykke mellem kratskov og cykelsti med nogle karakteristiske engarter, men også en del høje stauder knyttet til fugtig og næringsrig bund. Kun den vestlige del af arealet var tidligere registreret som §3. Estimeret naturtilstand: IV. Med den rette drift ville naturkvaliteten kunne hæves relativt hurtigt. Der er pt ingen drift af dette areal udover slåning af det stinære areal. Tidligt og sent høslet med opsamling, evt. afgræsning anbefales med henblik på at fjerne plantemateriale og skabe plads og lys til ændringer af vegetationen mod mere urterig anbefales.

Aske-/ellesump, Bademosen

Flot urørt kratskov med lysninger omkring udgåede/væltede træer. Meget dødt ved. Naturmæssig høj værdi. Udviklede kær i vestenden med karakteristiske arter (kattehale, vandmynte, gul iris, alm. mjøddurt). Estimeret naturtilstand: II. En del af kratskoven indeholder eksoter af vedplanter, formodentlig både indplantet og frøsaet. Ikke decideret behov for pleje, men græsning vil kunne fremme mere artsrige kær.

Øvrige del af området

Er helt tæt krat af dels beplantet poppelhegn og enkelttræer i randareal, ellers variation af hjemmehørende vedplanter på tør bund. Det er svært at bevæge sig ind i området på grund af dets uforstyrrede karakter.

Græsning ved Bademosen

I den gældende udviklingsplan for Utterslev Mose står der følgende om området omkring Bademosen: "MULIGHEDER FOR SYNERGI MED NATURPLEJE I GLADSAXE KOMMUNE

Høje Gladsaxe Park i Gladsaxe Kommune udgør sammen med Bademosen og Bakkemosen i Københavns Kommune et sammenhængende park- og naturområde nord for Hillerød motorvejen. Bademosen og Bakkemosen rummer henholdsvis én sø og et par småsøer, som især i Bakkemosen er kraftigt tilgroet. Det ville være til gavn for områdets padder, hvis disse to søer gøres mere lysåbne. Men det vil kræve en stor indsats. Samtidig vil omfattende rydninger især omkring Bademosen være til skade for dyrelivet bortset fra padderne (afsnit 5.2.4). Amphi Consult har vurderet, at den mest effektive måde at forbedre naturkvaliteten i området som helhed vil være at optimere forholdene i de lavvandede vådområder (Bøgebjerg Engsøer) nordvest for Bademosen i Gladsaxe Kommune. Dette er områdets vigtigste ynglelokalitet for brune frøer. Som supplement kan der ske rydninger både i kanten af vådområderne i Gladsaxe og i den nordlige kant af Bakkemosen."

Mål: Der skal igangsættes afgræsning med heste og/eller kvæg i en fold i samarbejde med Gladsaxe kommune. Dette med henblik på at skabe fælles naturpleje over kommunegrænsen, og for at undgå en hegning igennem et sammenhængende naturområde. Græsningen skal foregå på så naturlig vis som muligt, og der skal stiles mod helårsgræsning uden tilskudsfodring.

Handler: Der skal etableres en fold til helårsgræssende vildheste. Hegnet sættes ca. 1 - 2 meter fra de faste stier. Betydende beplantning, primært store træer, skånes ved at føre hegne uden om, enten på yderside eller inderside. Den endelige placering og rydning af beplantning aftales ved gennemgang og afsætning på stedet.

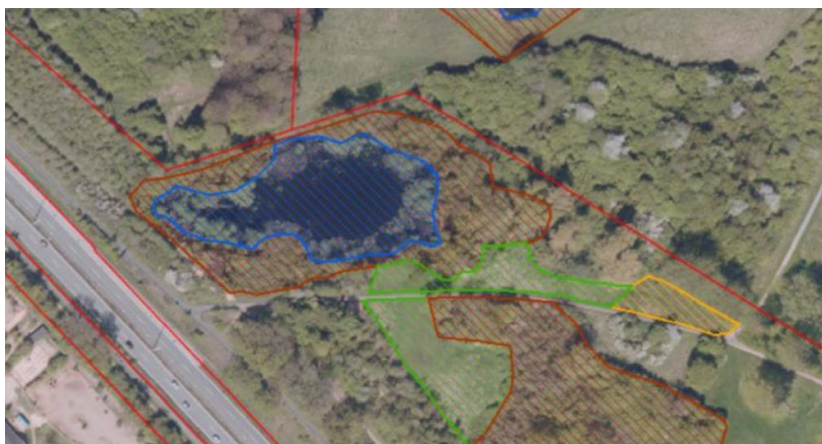
Folden etableres hvor det giver naturmæssig mening og ikke mindsker muligheden for gode rekreative oplevelser.

Rød stipleet linje angiver cirka hegnets placering for placering af heste- og kvægfold i området mellem København og Gladsaxe i Københavns Kommune.

Status: De vilde dyre- og plantearter i området har generelt et stort behov for den forstyrrelse og lysskabende effekt, som afgræsning medfører, da området er præget af tilgroning og høj koncentration af næringsstof i jorden. Afgræsning af hegn vil være med tilstrækkeligt mange indgange, således at offentligheden har adgang til arealerne. Arealer der er våde egner sig ikke til maskinel pleje, da der kommer kørespor, og ofte vil arealet slet ikke kunne slås på det optimale tidspunkt. Da arealerne, der ønskes afgræsset, både er store og våde, er det ønsket at sætte heste eller kvæg af en hårdfør race ud. Græsningens effektivitet skal årligt evalueres, så der for den kommende sæson kan blive valgt det mest optimale græsningstryk og den mest optimale race for græsning og dermed naturpleje af området.

Opdateret §3 – kort på Miljøportalen

Kommunegrænse angivet med rød streg. Naturtyperne mose (rødbrun skravering), eng (grøn skravering), overdrev (orange skravering), og sø (blå skraveringer).

Bilag IV-arter:

Der er kendskab til forekomst af bilag IV-arterne Spidssnudet frø og Stor vandsalamander i området. Etablering af hegn vurderes ikke at påvirke yngle- eller rasteområder for arterne. Græsningen vil gavne arterne, idet vegetationen holdes nede.

Offentliggørelse

Tillægget til udviklingsplanen offentliggøres på Københavns Kommunes hjemmeside.

Spørgsmål vedrørende udviklingsplanen for Utterslev Mose og tillægget til denne skal ske til Susanne Henriksen, shenri@kk.dk